

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 30. De peccato violantis interdictum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

incap. Is cui De sententia excommunicat. 6. Is cui est Ecclesie interdictus ingressus, cum sibi per consequens censetur in ipsa diuinorum celebratio interdicta. &c. Illa enim particula (in ipsa) sufficienter indicat prohibitionis limitationem ad Ecclesiam, cuius ingressus interdicuntur. Consequentia autem illic expressa ratio aperta est: quia celebratio diuinorum in Ecclesia necessario supponit ingressum in illa.

Aduerte vero prohibitionem eiusmodi procedere quoad quacumque diuinorum celebrationem, vt omnes Doctores ibidem notare habet Suarez n. 5. atque adeo tale interdictum conuenire in hoc cum alijs personalibus, quod prius omni participatione diuinorum in Ecclesia, cuius ingressus prohibetur, ita ut is cui prohibetur, nec celebrare possit in ea, nec sepeliri, nec dare, aut recipere Sacramenta nec ministerium aliquod sacrum exercere, nec Missam, aut aliud officium diuinum audire. Possit vero extra illam, prout idem in sequenti numero 6. alius citatis bene docet Ratioque in promptu est: quia per nullam censuram plus prohibetur, quam verba canonis, vel sententia continent: quandoquidem poenae interpretatione restringendae sunt potius, quam extendendae. At per verba, quibus fertur poena de qua agimus, ipsa imponitur cum determinatione ad Ecclesiam. Ergo non obstat quin licet illa affecto extra eam ipsam Ecclesiam diuinis se immiscere, perinde ac non affecto, vt Missam dicere in priuato Oratorio approbato ab Episcopo, & fiteri, recipere viaticum, & Sacramentum Extremae vnctionis in sua domo.

DVBITARI autem potest primo, An proposito modo interdictus possit extra Ecclesiam exiitens audire diuina, quae in ea celebrantur? Ad quod Suarez num. 7. respondet negatiue: quia tale interdictum prohibitio est non tantum ingressus Ecclesiae, sed etiam participationis diuinorum in ea: idque principaliter, vt argumento est, quod cessante tali participatione, censetur licitus ingressus. Sic enim, vt ex Calderino & Ancharano Couar. habet ad Cap. Alma mater, par. 2. §. 1. n. 3. is cui est interdictus Ecclesiae ingressus, potest eam ingredi, & in ea orare, quo tempore officia diuina non celebrantur. Quae esse communem sententiam Nauar. ait in Enchir. cap. 25. nu. 75. Pro eaque Suarez nu. 19. alios refert. & n. 23. tanquam fauorabiliorem contraria (de qua ille pluribus n. 20. 21. & 22.) nec probabilitate carentem, ait in praxi secure teneri posse, quod nobis sufficit.

DVBITARI potest secundo, An proposito modo interdictus possit in Coemeterio Missam dicere, vel eam aut alia officia diuina audire, si sibi celebratur? Id quod late tractat Suarez n. 9. & aliquot sequentibus: tandemque resoluit posse, quia in talis interdicti sententia tanquam poenali, (& ideo restringenda interpretatione) nomen Ecclesiae accipiendum est in rigore, quo non comprehendit Coemeterium, vt patet ex communi vsu. Et ideo ius in cap. Is cui, De sententia excommunicat. in 6. tanquam non satis indicatum prius nomine Ecclesiae, addidit nomen Coemeterij, vt ad ipsum extenderet priuationem sepulturae Ecclesiasticae. Verba sunt haec: Talis quoque si hoc interdictum durante decedat, non debet in Ecclesia, vel Coemeterio Ecclesiastico, nisi poenituerit sepeliri. Capella autem cum sint reuera partes Ecclesiae, illius nomine comprehenduntur, illarumque ingressus censendus est prohibitus, huius ingressu prohibito.

CAPVT XXX.

De peccato violantis interdictum.

SUMMARIUM.

- 42 Laicus violans interdicti localis, de se tantum est peccatum veniale.
- 43 Modi quibus idem peccatum aggravatur mortaliter.
- 44 Laicus violans interdictum, personale peccat mortaliter.
- 45 Clericus violando interdictum, siue locale, siue personale, committit peccatum suo genere mortale.
- 46 Cuius peccati quatenus materia censetur, siue minorum officiorum celebrata esse, quodque ad eam officia, & cuiusuis diuini officij pars notabitur.

47 At ali peccato non excusat privilegium concessum in Cap. Alma mater, nisi omnes conditiones ibidem requisiti, & seruentur. Et quatenus excuset privilegium Extraneantis ad euitanda.

INTER effectus interdicti poni potest, quod illius violator, si laicus sit, peccet venialiter quidem, cum interdictum est locale, nec interuenit contemptus, quo nihil fiat Ecclesiae auctoritas, aut aliud aggravans in infinitum ipsam violationem: mortaliter vero, cum interdictum est personale. Quorum prius Sotus in 4. distin. 22. quaest. 3. art. 1. conclus. 6. probat: quia tunc cum solus locus interdicatur, mandatum ad Clericos dirigitur (vt argumento est ex Caiet. in verbo Interdictum initio, quod illis solis hac ex parte poena indicatur) quibus praecipitur, vt interdictum seruente celebrando officia diuina iansis clausis, & voce submissa, exclusis laicis tam interdictis, quam non interdictis, iuxta Cap. Alma mater, De sententia excommunicat. in 6. iuncta glossa ad verbum Interdictis. Quare laicus ingerendo se diuinis in loco interdicto, hoc tantum nomine peccat, quod interpretatiue faciat contra intentionem Clericorum, quibus ex officio ita incumbit laicos a diuinis officiis in loco interdicto arcere, vt hi illis parere teneantur. Quod non facere, haud videtur de se mortale, sed tantum interueniente contemptu, aut illatione violentiae, aut ex allato scandalo, aliove ex quotalis violationis malitia aggravetur in infinitum iudicio prudentis: cuiusmodi censentur ea quae adfert Nauarrus in Enchir. cap. 27. n. 187.

Quorum primum est, si talis laicus interdictus est personaliter, etiam interdicto tantum generali, de quo inferius. Adde, & cum dedit causam interdicti locali: quia hoc respectu ipsius, vim & efficaciam habet interdicti personalis, vt in praecedentibus annotauimus. Secundum est, si vt ipsa diuina officia contra interdictum dicantur in causa est expresse, vel tacite; puta rogando, iubendo, aut praesentia, auditioneque sua praebendo occasione: quia tunc mortaliter peccabit tanquam consentiens mortaliter peccantibus, iuxta cap. 1. epistolae ad Romanos in fine. Tertium est, si talia officia dicat, qualia dicendo Clerici violarent interdictum. Quartum est, si mentiendo, asserens se Clericum esse minorum ordinum, aut privilegium habere, intret templum ad officio diuina audienda contra interdicti prohibitionem.

IAM POSTERIVS, hoc est, quod laicus mortaliter peccet violatione interdicti personalis, Sotus, & post eum Suarez in citata sect. num. 2. & 3. probat hac ratione: quia interdictum personale, siue particulare, siue etiam generale; censura est directe imposita personae, quae quod sit laica, non impedit quin idem interdictum inducat totam obligationem, quam Ecclesia per absolutam suam prohibitionem intendit imponere. Talem autem obligationem constat esse sub mortali, si facta sit in re graui, qualis sine dubio, est ea de qua per interdictum personale prohibitio datur: vt potest spectans ad Christianae legis Sacramenta officia diuina. Quare violans interdictum personale, siue Clericus, siue laicus sit, peccatum committit suo genere mortale. In quo potest excusatio dari per ignorantiam inculpabilem, paruitatem materiae dispensationem, necessitatem urgentem, sicut passim in plerisque alijs.

Aduerte autem ob tale peccatum praecise laicos numquam poenam Ecclesiasticam incurrere, cum in iure nulla inueniatur imposita: licet ex adiuncta circumstantia excommunicationem incurant, prout habetur ex Clementina 2. De sententia excommunicat. vbi ipso facto excommunicantur laici qui quempiam cogunt celebrare officia diuina in loco interdicto: vel prohibitos, publice vocant vt diuinis officiis in loco interdicto celebratis intersint, vel prohibent ne interdicti qui Missam intersunt, exeant, postquam a celebrantibus moniti sunt: ac tandem excommunicantur, & ipsi interdicti qui post similem monitionem non exeunt.

Reliqua pars capituli de peccato Clerici violantis interdictum.

Quod si violator interdicti sit Clericus, ipse peccati committit suo genere mortale; siue locale, siue personale; & siue

& siue generale, siue speciale interdictum fuerit; prout communem sententiam esse Suarez in *curia disputat.* 4. sect. 4. n. 4. Cum enim fuerit personale, patet eadem ratione, qua ante offensum est, laicum violatione illius peccare mortaliter. Cum vero fuerit locale: quia iura per interdictum locale prohibentia vsus Sacramentorum, & diuinorum officiorum vel sepulturae Ecclesiasticae, directe respiciunt Clericos, tanquam eos ad quos spectat circa talem vsus inuigilare, ne in eo contingat aliquid contra intentionem Ecclesiae, quae illis ipsi tanquam ministris suis committit. Et quia prohibitio est in materia graui, vt constat ex antedictis, inducit obligationem sub mortali. Circa quod, sicut passim circa alia mortalia, certum est posse excusationem contingere, tum ex indeliberatione, tum ex materia leuitate. De hac re moueri possunt in particulari tria dubia, quae ipse Suarez in ead. sect. a nu. 9. ad 14. tractat.

46. PRIMVM EST. An contra interdictum exercere actum alicuius minoris ordinis sufficiat ad mortale? Responso autem est, talem actum quidem esse sufficientem de se, cum sit sacer, ad quem ex officio exercendum minister est consecratus, tanquam cooperaturus sacrificio Missae, aliorumque diuinorum officiorum celebrationi. Nihilominus tamen in praxi, quia consuetudo obtinuit vt vsus minorum ordinum indifferenter exercentur a laicis, sicut a Clericis, illi possunt censi materia de se leuis & insufficientis ad mortale, nisi contingeret fieri cum aliqua solemnitate laicis minime permessa; quod vix iam est in vsu.

SECVDVM dubium est. An publice in Ecclesia diuinum officium, vel aliquam illius partem notabilem canere contra interdictum, sit materia sufficiens ad mortale? Responso est affirmatiua, quoad casum in quo Clericus munus eiusmodi exercet tanquam persona Ecclesiastica ad illud deputata: vt contingit cum quis tanquam pars Cleri seu Ecclesiasticae communitatis, ad ipsam celebrationem deputata, eandem exercet: prout faciunt Religiosi concurrentes in choro ad eandem celebrationem: ac etiam iij saeculares Clerici, quibus ratione beneficii, aut alio titulo incumbit onus concurrentis in choro ad eam ipsam celebrationem. Quae utrisque permessa est quidem sine solemnitate, ex cap. Alma mater, De senten. excommunic. in 6. s. Adiciamus: sed cum solemnitate manet prohibita: sic mirum, vt materia prohibitionis sit, non quidem solemnitas in se, sed celebratio coniuncta solemnitati. De qua, quin sit materia grauis, dubitari non debet. Notat autem partem notabilem non esse estimandam ex sola longitudine illius, sed etiam ex magnitudine autoritatis & solemnitatis cum qua profertur: sic enim oratio ab hebdomadario tanquam initio sacerdotali dignitate cantata in choro solemniter, licet breuis sit verbis, pars tamen notabilis officij diuini esse censetur: & sic de Episcopi benedictione, aliisque nonnullis, quemad. ipse Suarez n. 11. annotat.

47. TERTIVM dubium mouetur circa conditiones cum quibus tempore generalis interdicti localis in memorato s. Adiciamus, permittitur celebratio diuinorum officiorum (quae sunt, fieri submissa voce, inuis clausis, excommunicatis, & interdictis ecclesiis, & campanis non pulsatis) An omisso vnus tantum earum sit materia sufficiens ad mortale? Ad quod Suarez respondet affirmatiue. Cuius responsionis veritas sic elucidatur. Cum sit peccatum suo genere mortale, praedicto tempore diuina officia celebrare aliter, quam iure permittitur, est neque id aliter iure permittatur, quam seruatis memoratis circumstantiis; neque ea censentur seruari, aliqua earum omissa, si tamen talis omissio (vt pote quae includit transgressionem praecipii ad mortale obligantis) censenda est insufficientis materia peccati mortalis. Nec refert quod vna talis cōditio in se respectata videatur leuis, quia grauis est prout concurrat ad permissionem, quam cessare facit deficiendo; per defectum scilicet partis ei necessariae ad constitutionem obiecti circa quod versatur. Adeo ut, si diuina officia celebrantur aperijs ianuis, etiam si tres reliquae conditiones seruentur, talis celebratio non excusetur a mortali per permissionem datam in cap. Alma mater: quia vere seruatum non est, quod est; quod ad eam ibi exigitur. Nec est quod dicas, non tra exigere quin defectus vnus conditionis, tanquam partis modicae, possit excusari a mortali. Nam contrarium

colligitur ex Clement. 1. De senten. excommunic. vbi subiciuntur excommunicatio soli (quae infertur tantum ob mortale) omittentes vnam earum: nimirum clausuram ianuarum; eamque non expresse, sed solum aequiualetem factam, nempe perforando ianuas ipsas, aut faciendo in eis fenestras vt diuina officia contra interdicti prohibitionem a laicis possint audiri. Aduertere autem ob priuilegium Extrauagantis Ad euitanda, Clericos in celebratione diuinorum officiorum non teneri ad obseruationem praedictarum conditionum, quando id ipsum generale interdictum locale non fuerit nominatim denunciatum, seu publicatum auctoritate Iudicis: nisi quod eicere teneantur nominatim excommunicatos; & interdictos personali interdicto denunciato: aut cum alias non admitterentur sine scandalo, aut sine cooperatione ad peccatum violationis interdicti, cui obnoxij sunt qui illo innodantur, etiam si non sit denunciatum; quia per eam Extrauagantem nihil quoad eos, vt nec quoad alios censura irretitos, est ab Ecclesia relaxatum.

CAPVT XXXI.

De irregularitate, & quibusdam aliis penis, quae incurruntur a Clericis, & violatione interdicti.

SVMMARIVM.

- 48 Impositio irregularitatis incurrenda a Clerico violente interdictum, quoad alie pane quibus idem ad huc subicitur.
- 49 Ignorantia excusans ab irregularitate, & quod ei obnoxius sit non tantum celebrans Missam, sed etiam celebrans alia diuina officia.
- 50 Irregularitas incurritur non modo interdicti localis; sed etiam personalis violatione.
- 51 Irregularitas ob violationem interdicti personalis, & omnibus, & solis Clericis imposita: quam non incurrunt nisi exercendo officium diuinum, ad quod sint consecrati.

48. Celebrantem scienter absque priuilegio in loco qui suppositus est interdicto, in irregularitatem incurrere habetur expresse ex ca. Is qui, De senten. excommunic. in 6. his verbis. Is vero qui scienter in loco celebrat supposito interdicto (nisi super hoc priuilegiatus existat, aut a iure sit concessum) irregularitatem incurrit, a qua nequit per alium, quam per Romanum Pontificem liberari. Quae verba cum sint generalia, locum habent tam in locali interdicto generali, quam in particulari: & tam in interdicto ab homine, quam a iure, comprehenduntque omnem Clericum tam regularem, quam secularem: quod Suarez annotat disput. 34. sect. 4. nu. 14. vbi notatu dignum praemittit aliquot auctoribus citatis, quasi axioma esse in hac materia. Violentem interdictum exercendo actum proprium sui ordinis eo modo quo nequit a laicis exerceri, irregularem fieri, aliaque penas in iure expressas incurrere.

Quae sunt intelligibile esse: sic nimirum, vt non modo non possit eligi, sed neque alium eligere, ex eodem cap. Is qui, in fine. Item inhabile esse non modo ad acquirendum beneficium, sed etiam ad acquisitum retinendum, iuxta cap. Tanta, s. finali De excessibus Praelatorum. Praeterea ca. Postulastis, s. finali De Clerico excommunic. ministrante: praesumentes celebrare diuina officia in loco interdicto spoliandos esse beneficiis, si sint Clerici. Sin Monachi sint, aut Moniales, in arctiora Monasteria ad agenda poenitentia detrudendos. De qua pena sic Suarez iudicat, vt velit ad eam cum interdicti violatione requiri contumaciam: cum qua praedicti, in violatione ipsa perseverantes, fuerint excommunicati. Quod quidem est consentaneum his verbis, postis ibidem in praeced. paragrafo; Non venent officia diuina celebrare, quamuis propter hoc sint excommunicationis vinculo innodati. Postremo, per Clementinam primam